

Overheid doorkruist overheidsbeleid met seniorenregelingen

Marcel van Dam

SC, 19 januari 2016

Met veel politiek vuurwerk is de laatste jaren de pensioenleeftijd verhoogd en tegelijk het vervroegd uitreden tegen gegaan. In grote meerderheid steunde het parlement kabinetsvoorstellen daarover – het is economisch noodzakelijk en vanwege het almaar ouder worden ook sociaal gewenst dat mensen langer doorwerken. Diezelfde overheid is echter ook gewoon een werkgever met personeel in dienst en dan blijkt alles toch anders. Dan doorkruisen overheden met het grootste gemak overheidsbeleid. De Rijksoverheid kent riante seniorenregelingen – 60-plussers hoeven voor 16 procent minder werkuren slechts 5 procent van hun brutoloon in te leveren en op hun 63e is dat nog maar 1 procent. Minister Blok wil van die regeling af, niet omdat het in strijd is met het beleid, maar omdat het te duur is. Op lokaal niveau zijn dergelijke regelingen er ook. Daarbij wordt 100% van de pensioenpremie door de gemeente doorbetaald, werkt betrokkene 40% minder en levert daarvoor maar 20 of 25% salaris in.

De argumenten klinken aardig: de doorstroming wordt ermee bevorderd, het bestrijdt de stijging van de gemiddelde leeftijd van het ambtelijk apparaat stijgt (inmiddels rond de 48 jaar) en het is een manier om jongeren aan het werk te helpen. Het zijn drogredenen. Waarom weinig doorstroming of een stijgende gemiddelde leeftijd een probleem zijn, is immers niet duidelijk. Worden mensen automatisch minder competent naarmate ze langer een functie vervullen of ouder worden? En als weinig doorstroming een probleem is, is dat in de eerste plaats het gevolg van falend personeelsbeleid. Blijkbaar zijn managers niet in staat hun mensen in beweging te krijgen. Als groeiende incompetentie een knelpunt wordt, moet je dát aanpakken. Die stijgende gemiddelde leeftijd van medewerkers is een automatisch gevolg van het opschuiven van de pensioenleeftijd en weerspiegelt de vergrijzing in de samenleving. Er zijn simpelweg te weinig jongeren die bij de overheid willen en kunnen werken om zodoende de gemiddelde leeftijd merkbaar te verlagen. Verder is het een erg duur banenproject om jongeren op deze manier aan werk helpen. Bovendien is de groeiende werkloosheid onder 45-plussers een minstens zo groot vraagstuk dat er niet door wordt verminderd maar juist verergerd vanwege het stigmatiserende effect van zulke seniorenregelingen. Tenslotte leiden dit soort regelingen juist tot een totaal gebrek aan doorstroming. Wie eenmaal 50-plus is, blijft rustig zitten om straks ook van die prachtige regeling gebruik te kunnen maken.

Treurig is natuurlijk dat overheden dit falende personeelsbeleid eenvoudig op de belastingbetaler kunnen afwentelen. Een bedrijf met dit soort regelingen moet kiezen voor hogere prijzen of voor een lagere winst. Consumenten of aandeelhouders kunnen vervolgens met de voeten stemmen. Bij de overheid bestaat die keuze niet en moeten we belasting betalen - de kosten van dit soort regelingen betekenen dan ook hogere belastingen of minder maatschappelijke voorzieningen. Dat het haaks staat op het formele beleid, blijkt irrelevant. Mochten in uw bedrijf de “ouwelullendagen” zijn afgeschaft onder verwijzing naar het overheidsbeleid terwijl u wel betaalt voor de seniorenregelingen van diezelfde overheid, dan mag u best achter uw hand een lelijk woord zeggen.